

מיכל האמוניה (צילום: דבר ראשון).

אימת האמוניה

600 טון אמוניה

חיפה כימיקלים מבקשים: להשאיר 600 טון אמוניה במיכל. בתגובה לצו המורה לרוקן את המיכל עד ל-1 באפריל, מבקשת החברה מבית הדין לדחות את ריקון תחתית המיכל, פעולה מסוכנת ומורכבת במיוחד לטענתם. בעירייה טוענים כי מדובר בתעלול משפטי שנועד לקבע את קיום המיכל

מאת **ארז רביב** עדכון אחרון: 08.03.2017, 6:15

עורכי הדין של חברת חיפה כימיקלים הגישו אתמול (שלישי) בקשה לבית המשפט המחוזי לתיקון הצו המורה על ריקון מוחלט של מיכל האמוניה עד ה-1 באפריל. בנימוקי הבקשה נכתב כי ריקון תחתית המיכל, 600 הטון האחרונים בתוכו (מתוך תכולה כוללת של כ-12,000 טון אמוניה כיום), היא פעולה מורכבת ומסוכנת יותר מריקון רוב תכולתו וכי לא יהיה אפשרי להשלימה עד ה-1 באפריל, שכן הדבר מחייב הזרמת חומר מאייד, ומצריך פעולה ייחודית שהמשרד להגנת הסביבה צריך לאשר אותה באופן ספציפי.

לדעת עיריית חיפה מדובר אך ורק בתעלול משפטי, שנועד להנציח עד כמה שניתן את נוכחות מיכל האמוניה במפרץ חיפה. מהעירייה נמסר כי "חיפה כימיקלים עושה כל שלאל ידה כדי לקבע את קיומו של מיכל האמוניה במפרץ חיפה. הבקשה שהגישו הבוקר לבית המשפט המחוזי להשאיר במיכל 600 טון אמוניה מטרתה היחידה היא לקבע את המיכל ובבוא העת למלאו שוב. חיפה כימיקלים מפרה היום שוב את הנחיות המשרד להגנת הסביבה שדרש ממנה להציג עד היום את הערכות הפעילות לריקונו המוחלט של המיכל".

מפגינים נגד מיכל האמוניה. (צילום: דוברות עיריית חיפה)

החלטות המשרד חייבו הגשת תכנית מפורטת ב-1 באפריל, והגשת תכנית עקרונות עד היום. במשרד להגנת הסביבה השיבו שאין ביכולתם לאשש את טענת העירייה מפני שהיום עוד לא הסתיים, אך אם התכנית לא תוגש "המשרד להגנת הסביבה ישקול פתיחת הליכי אכיפה מנהליים כנגד חיפה כימיקלים, ובכלל זה הוצאת התראה בגין אי עמידה בהיתר הרעלים". מחיפה כימיקלים נמסר כי התכנית תוגש למשרד להגנת הסביבה.

בפניה המשפטית מדגישה חיפה כימיקלים כי הצו של בית המשפט המחוזי מחייב ריקון בטיחותי, ומבקשת התאמה ללוח הזמנים שהציב המשרד להגנת הסביבה – ריקון מלא עד ה-1 ביוני ולא עד ה-1 באפריל. בניגוד לפרשנות של העירייה, ניתן לראות בכך השלמה של החברה לפיה תיאלץ לסגור את המיכל. מנגד, החברה מציינת שבבקשתה זו היא אינה מתכוונת לגרוע מזכויותיה להיאבק בהחלטות המשרד להגנת הסביבה, ומשפט זה תומך בתסריט עליו מדברת העירייה – חיפה כימיקלים טוענת שבמילא המדינה מחייבת אותה לריקון המיכל, ובכך מבקשת מבית המשפט לרכך את החלטותיו, כך שכח ההכרעה יעבור מבית המשפט להחלטות המשרד להגנת הסביבה, שם מקווה החברה להצליח להפעיל יותר השפעה.

את היערכות המשרד **חשף** אתמול אלי לוי, כתב ערוץ 10, שהתלווה לביקורו של המהנדס דן קוגקורו, שהוזמן ע"י המשרד להגנת הסביבה כמומחה ברמה עולמית לסוגיית הריקון הבטיחותי של מיכל האמוניה. לפי הודעת החברה לבית המשפט ב-23.3 המיכל יתרוקן וישארו בו 600 טונות בלבד של אמוניה, אלא שעד אז ייתכן שכבר יהיה ניתן לאשר את התכנית גם לריקון החלק האחרון, לו החברה תכין כזו, כולל כל הפירוט. המשרד דרש מהחברה להתייחס להיבטים רבים שלא נוגעים רק למיכל עצמו, אלא גם לריקון הצנרת באופן שימנע פליטת אמוניה לסביבה. עד ה-15.4 החברה צריכה להגיש תכנית להיערכות החדשה להפעיל את המפעל עצמו ללא המיכל, תוך בדיקת הסיכונים הסביבתיים בטווח של 1500 מטר משטח המפעל לכל הכיוונים, בהתאמה לתקנות המשרד לגבי מרחקי הפרדה.

עובדי המפעל חיפה כימיקלים דרום, המאוגדים בהסתדרות, נערכים להיאבק נגד ההחלטה לסגור את המיכל. דווקא עובדי חיפה כימיקלים צפון, הכוללים את העובדים שמתפעלים את המיכל באופן יומיומי, לא הביעו עמדה ציבורית עד כה, ומתמקדים בניהול המשא ומתן לחידוש ההסכם הקיבוצי במפעל. עובדים אלו מיוצגים על ידי ארגון כח לעובדים.

מנקים את מפרץ חיפה
on Tuesday

רגע היסטורי - הצעה לסדר שהתקבלה פה אחד במועצת עיריית חיפה, לפני מספר דקות:

"אנו דורשים מממשלת ישראל להכין תכנית חירום לאומית חדשה ומתוקצבת בהתאם ללוח זמנים מתוכנן שבסיסה הוצאת המפעלים המזהמים תוך הגדרת זמן והגדרת יעדים ברורים ... אנחנו קוראים לממשלת ישראל לעצור את תכנית הפיתוח וההרחבה של בזן וקרקות הצפון על בסיס העקרון של מפרץ חיפה נקי מתעשיות פטרוכימיות ומזהמות אנחנו פונים לממשלת ישראל ואומרים - די ! אנחנו תושבי חיפה לא מוכנים להיות יותר פח הזבל הפטרוכימי של מדינת ישראל!"

11 2 6

במקביל, המאבק של עיריית חיפה עורר טענות בין פעילי איכות הסביבה לגורמים אופוזיציוניים בעיר, לפיהן הרוח הגבית מהתקשורת ומהציבור למאבק העירייה לסגירת מיכל האמוניה משמש כמסך עשן להסתיר את מחדלי העירייה בתחום הפחתת הזיהום באיזור המפרץ. בקבוצת הפייסבוק "מנקים את מרכז חיפה" העלו צילום של הצבעה במליאת מועצת העיר, בה נערכה הצבעה על הצעת סיעת "הירוקים" בהובלת אביהו האן וירון חנן, שזכתה לתמיכה מוחלטת ללא מתנגדים, הקוראת לטיפול בכל המפעלים המזהמים במפרץ.

מדובר בהצהרת כוונות בלבד, אך ייתכן כי היא מבשרת את העמקת המחויבות של העירייה בתחום איכות האוויר. לא מדובר במאבק פשוט, שכן התעשיות הפטרוכימיות הן משמעותיות מאוד מבחינת תעסוקה ותשלומי ארנונה, וגם בתשלום מיסי חברות ואלו שיקולים חשובים בפני עצמם. במשרד להגנת הסביבה נקטו עד כה **במדיניות שונה**, לפיה המדינה לא צריכה להכתיב את עצם נוכחות התעשיות, שכן החלטות כאלו מתרחשות בטווח של עשורים ולא של

תכנית חירום מהירה, ועדיף לכפות על המפעלים להפחית את ההשפעה הסביבתית שלהם באמצעות משטר הולך ומחמיר של תקנים שמכונה "בועה מתכווצת". מדיניות זו זוכה לביקורת על ידי פעילים סביבתיים בטענה לפעילות ניטור בלתי מספיקה ולא מהימנה שיכולה להציג שיפור באיכות האוויר מבלי ששיפור כזה התרחש במציאות. ייתכן שבניית אמון בין התושבים, העירייה, והמשרד ואף המפעלים עצמם היא תנאי מקדים לפעולה יעילה למען אוויר נקי יותר.